

Grau de Matemàtiques, FME

Programació Matemàtica

Tema 1 : Programació Lineal

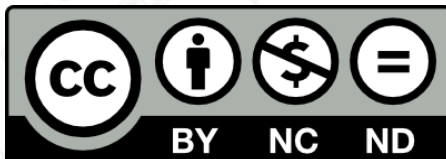
Algorisme del símplex

Jordi Castro, F.-Javier Heredia, Josep Homs

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

**Departament d'Estadística
i Investigació Operativa**

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>

Algorisme del símplex

1. *Introducció i propietats geomètriques.*

2. L'algorisme del símplex primal.

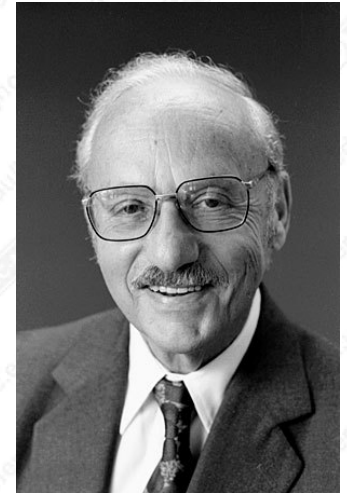
- Orígens històrics i justificació.
- Desenvolupament de l'Algorisme del Símplex Primal (ASP)
  - ❖ Direccions bàsiques i canvi de base.
  - ❖ Condicions d'optimalitat.
  - ❖ Identificació de problemes il·limitats.
  - ❖ Algorisme del símplex primal.
- Convergència i degeneració.
- Càlcul de solucions bàsiques factibles inicials: fase I del símplex.
- Complexitat algorísmica.

Bibliografia: Cap. 2 - 5 “*Introduction to Linear Optimization*”, D. Bertsimas, N. Tsitsiklis

L'algorisme del símplex : orígens

- Leonid Kantorovich 1939, Unió Soviètica.
- George B. Dantzig, 1947 (data desclassificació), USAF.

"A certain wide class of practical problems appears to be just beyond the range of modern computing machinery. These problems occur in everyday life; they run the gamut from some very simple situations that confront an individual to those connected with the national economy as a whole. Typically, these problems involve a complex of different activities in which one wishes to know which activities to emphasize in order to carry out desired objectives under known limitations (Dantzig 1948)."

- **Primer problema no trivial de LP documentat: problema de la dieta (G. Stigler, 1945, Premi Nobel Economia 1982)**
  - $n = 77$ variables, $m = 9$ constriccions. Nou persones treballant conjuntament amb calculadores electròniques: 120 homes-mes de treball.
- **Actualment (CPLEX):**
  - $n = 1.369.624$, $m = 3.520.024$, $t < 10\text{min}$ (TFM-MEIO, <http://hdl.handle.net/2099.1/13914>)
- **SIAM News, Volume 33, Number 4: The Best of the 20th Century: Editors Name Top 10 Algorithms** (<http://www.siam.org/pdf/news/637.pdf>)

"In terms of widespread application, Dantzig's algorithm is one of the most successful of all time: Linear programming dominates the world of industry, where economic survival depends on the ability to optimize within budgetary and other constraints."

L'algorisme del símplex: justificació (1/2)

Recordem:

Teorema 2 (optimalitat dels pt.extrems)

Teorema 3 (equivalència pt.extrems - SBF)

Corol·lari 3.1: optimalitat de les SBF

Sigui (PL) $\min\{c'x : x \in P\}$, P políedre. Suposem que P conté algun punt extrem i que existeix una solució òptima.

*Llavors **existeix una solució òptima que és una SBF de P_e .***

- **Idea 1:** trobar **TOTES** les SB i quedar-nos amb la millor de entre les SBF → **INVIABLE**
  - **Per a $(PL)_e$ amb $n = 100, m = 50...$**
    - #ops/sec i7: $70Gflops = 7.0 \times 10^{10} flops$.
    - # ops: $x_B = B^{-1}b \sim O(m^2) \approx 50^2 = 2500$.
    - # SBF $\leq \binom{100}{50} = 100!/(50!)^2 \approx 10^{29}$.
    - # ops. total $\approx \#SBF \cdot \#ops \approx 10^{29} \cdot 2500 = 2.5 \times 10^{32}$.
    - Temps total = #ops. total / (#ops/sec i7) = $2.5 \times 10^{32} / 7.0 \times 10^{10} = 3.5 \times 10^{21} sec$.
  - **... temps total $\approx 10^{14} anys > edat univers \approx 1.35 \times 10^{10} anys$.**

L'algorisme del símplex: justificació (2/2)

Recordem:

Teorema 2 (optimalitat dels pt.extrems)

Teorema 3 (equivalència pt.extrems - SBF)

Corol·lari 3.1: optimalitat de les SBF.

Sigui (PL) $\min\{c'x : x \in P\}$, P políedre. Suposem que P conté algun punt extrem i que existeix una solució òptima.

*Llavors **existeix una solució òptima que és una SBF de P_e .***

- **Idea 1:** trobar **TOTES** les SB i quedar-nos amb la millor de entre les SBF → **INVIABLE**
- **Idea 2:** l'algorisme del símplex:

Troblem **UNA** SBF x i passem a un altre SBF y tal que $c'y < c'x$.

Repetim fins a trobar l'òptima.

- **Qüestions a resoldre:**
  1. Com trobem una SBF? → Fase I del símplex.
  2. Com canviem d'una SBF a un altre millor? → direccions bàsiques factibles de descens
  3. Com identifiquem la SBF òptima? → condicions d'optimalitat.
  4. I si el problema no té solució? → problemes il·limitats

DBF: canvi entre SBF adjacents.

- Considerem el problema:

$$(PL) \begin{cases} \min & z = 5x_1 + 3x_2 + 9x_3 \\ \text{s.a.:} & x_1 + x_2 + 3x_3 + x_4 = 6 \\ & 5x_1 + 3x_2 + 6x_3 + x_5 = 15 \\ & x \geq 0 \end{cases}$$

Def. SBF adjacents: dues SBF són adjacents si es distingeixen nomès per una variable bàsica.

- Segui la SBF x^1 i les seves SBF adjacents:

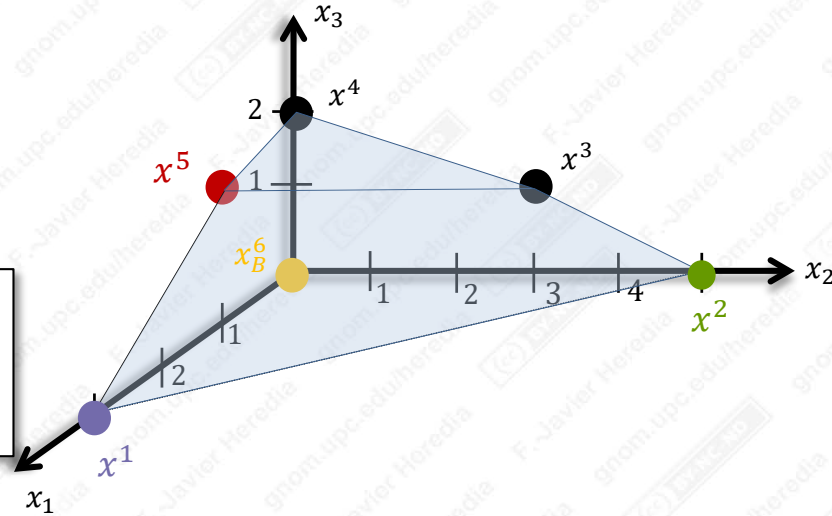
$$x^1: B = \{1,4\}, x_B^1 = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_4 \end{bmatrix} = B^{-1}b = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 5 & 0 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 6 \\ 15 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 3 \end{bmatrix}, z^1 = c'_B x_B = 15$$

$$x^2: B = \{2,4\}, x_B^2 = \begin{bmatrix} x_2 \\ x_4 \end{bmatrix} = B^{-1}b = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 6 \\ 15 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 1 \end{bmatrix}, z^2 = c'_B x_B = 15$$

$$x^5: B = \{1,3\}, x_B^5 = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_3 \end{bmatrix} = B^{-1}b = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 5 & 6 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 6 \\ 15 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ \frac{5}{3} \end{bmatrix}, z^5 = c'_B x_B = 20$$

$$x^6: B = \{4,5\}, x_B^6 = \begin{bmatrix} x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} = B^{-1}b = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 6 \\ 15 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ 15 \end{bmatrix}, z^6 = c'_B x_B = 0$$

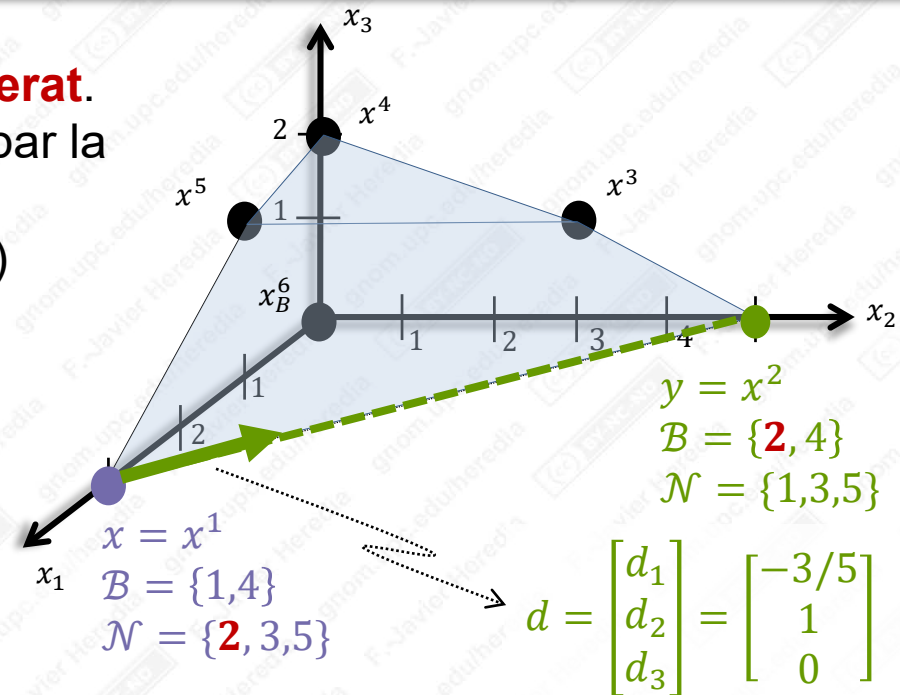
Es desenvoluparà el procediment per pasar de la SBF x^1 a qualsevol de les seves SBF adjacents.

Direcció factible i direcció bàsica

- Sigui P_e , **no buit, rang complet, no degenerat**. Donades les SBF adjacents x i y , volem trobar la **direcció** $d \in \mathbb{R}^n$ i l'**escalar** $\theta^* \in \mathbb{R}^+$ t.q. :
 $y = x + \theta^* d$ ($x = x^1$ i $y = x^2$ a l'exemple)

Def. direcció factible: $d \in \mathbb{R}^n$ factible sobre $x \in P_e$ si $\exists \theta \in \mathbb{R}$, $\theta > 0$, tal que :
 $x + \theta d \in P_e$

Def. direcció factible: direcció bàsica (DB):

Sigui P_e **no buit, rang comp.** La direcció bàsica (DB) sobre la SBF $x \in P_e$ associada a

$q \in \mathcal{N}$ és la direcció $d = \begin{bmatrix} d_B \\ d_N \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ t.q $d_{N(i)} \stackrel{\text{def}}{=} \begin{cases} 1 & \text{si } N(i) = q \\ 0 & \text{si } N(i) \neq q \end{cases}, i = 1, \dots, n - m$ i

d_B és tal que $A(x + \theta d) = b, \forall \theta \in \mathbb{R}$:

$$d_B = -B^{-1}A_q$$

DB: factibilitat i longitud de de pas θ^* (1/2)

- La DB $d \in \mathbb{R}^n$ és factible sobre la SBF $x \in P_e$

si $\exists \theta \in \mathbb{R}^+$ tal que : $y = x + \theta d \in P_e$

- Def: longitud de pas:**

$$\theta^* \stackrel{\text{def}}{=} \max\{\theta > 0 \mid y = x + \theta d \in P_e\}$$

$$y \in P_e = \{x \in \mathbb{R}^n \mid \overbrace{Ax = b}^{(1)}, \overbrace{x \geq 0}^{(2)}\} :$$

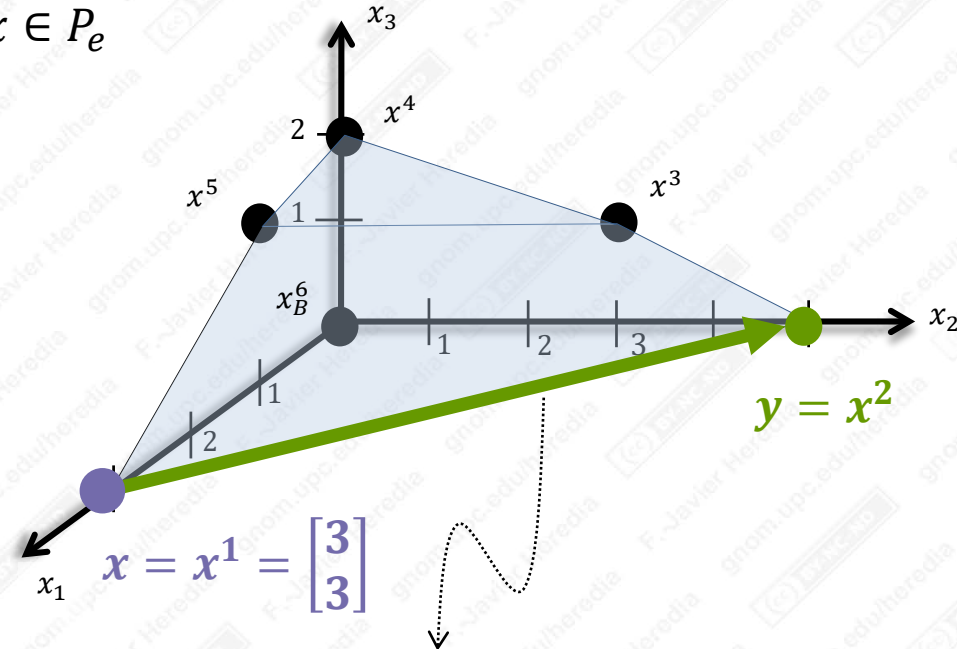
$$(1) : Ay = A(x + \theta d) = b, \text{ cert } \forall \theta$$

$$(2) : y = x + \theta d \geq 0, \text{ depén de } \theta :$$

$$\circ y_{N(i)} = \begin{cases} 0 & N(i) \neq q \\ \theta & N(i) = q \end{cases} \geq 0, \forall \theta > 0.$$

$$\circ y_B = \widetilde{x}_B + \theta \widetilde{d}_B \geq [0], \text{ llavors } y_B \geq 0 \Leftrightarrow \theta \leq \theta^* \text{ amb :}$$

$$\theta^* = \max\{\theta \geq 0 \mid x + \theta d \geq 0\} = \min_{\{i=1, \dots, m \mid d_{B(i)} < 0\}} \{-x_{B(i)}/d_{B(i)}\} = -x_{B(p)}/d_{B(p)}$$

$$\theta^* d = 5 \begin{bmatrix} -3/5 \\ -2/5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

Direcció Bàsica: factibilitat (2/2)

Proposició 5 : factibilitat de les DB, cas P_e no degenerat.

Sigui P_e no buit, de rang complet, **no degenerat** i sigui d DB sobre x SBF. Llavors:

- i. **d és factible.**
- ii. Si $d_B \not\geq 0 \Rightarrow \exists \theta^* = \max\{\theta > 0 \mid x + \theta d \geq 0\}$.
- iii. Si $d_B \geq 0 \Rightarrow \nexists \theta^* = \max\{\theta > 0 \mid x + \theta d \geq 0\}$.

Demo: immediata, a partir de les definicions de d i θ^* .

Conseqüències:

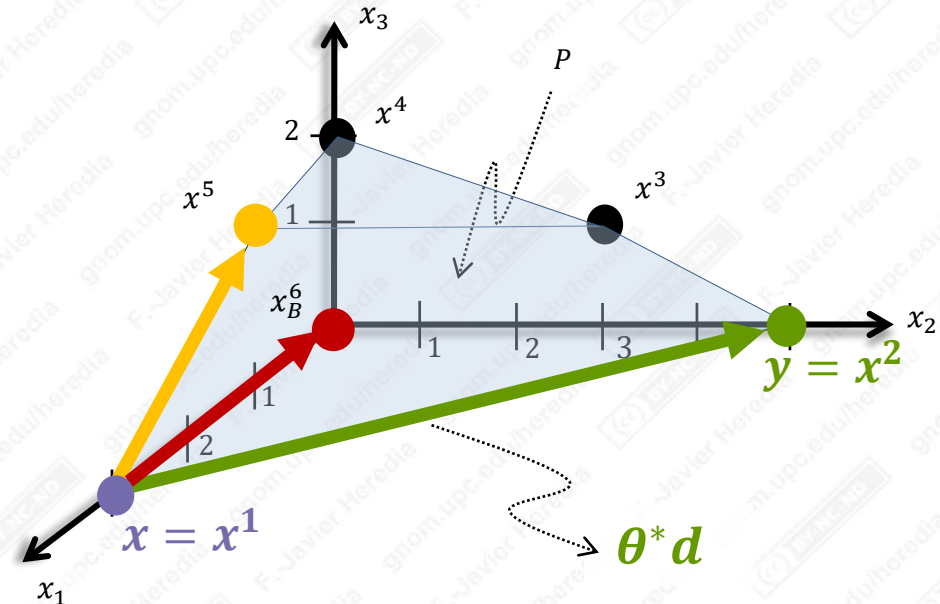
- Si P_e és no degenerat totes les DB seran factibles (**Exercicis 21, 22**).
- Si P_e és degenerat alguna DB pot ser infactible (**Exercici 23**).

DB: actualització de les variables : $y = x + \theta^* d$

- Obtenció de la nova SBF:

$$y = x + \theta^* d = \begin{bmatrix} x_B \\ x_N \end{bmatrix} + \theta^* \begin{bmatrix} d_B \\ d_N \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} x_1 & 3 \\ x_4 & 3 \\ x_2 & 0 \\ x_3 & 0 \\ x_5 & 0 \end{bmatrix} + 5 \begin{bmatrix} -3/5 \\ -2/5 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & y_1 \\ 1 & y_4 \\ 5 & y_2 \\ 0 & y_3 \\ 0 & y_5 \end{bmatrix}$$

Observeu el canvi de base

$$\mathcal{B}^1 = \{1, 4\} \rightarrow \mathcal{B}^2 = \{2, 4\}$$

(SBF adjacents)

Exercici: trobeu d i θ^* sobre $x = x^1$ associat a $y = x^6$ i $y = x^5$

DB: $y = x + \theta^* d$ és SBF

Teorema 4 (Ta. 3.2 B&T): $y = x + \theta^* d$ és solució bàsica factible.

“Sigui x SBF de P_e no buit, de rang complet, no degenerat, i sigui d DB sobre x . Llavors:

- i. Si $d_B \not\geq 0$, $y = x + \theta^* d$ amb $\theta^* = \min_{\{i \mid d_{B(i)} < 0\}} \left\{ -\frac{x_{B(i)}}{d_{B(i)}} \right\}$ és SBF de P_e .*
- ii. Si $d_B \geq 0$, no existeix cap $\theta > 0$ t.q. $y = x + \theta d$ sigui SBF de P_e .”*

Demo: pissarra

Corol·lari 4.1: forma en producte de la inversa.

“ Sigui x SBF de P_e no buit, de rang complet, no degenerat. Sigui y SBF adjacent a x associada a $q \in \mathcal{N}$ i $\theta^* = -x_{B(p)}/d_{B(p)}$ amb $d_B = -B^{-1}A_q \geq 0$ i matriu bàsica $\bar{B}$. Llavors $\bar{B}^{-1} = H\bar{B}^{-1}$ amb

$$H = \begin{bmatrix} e_1 & \dots & e_{(p-1)} & \begin{matrix} p \\ \tilde{\eta} \end{matrix} & e_{(p+1)} & \dots & e_m \end{bmatrix}, \eta \in \mathbb{R}^n, \eta_i = \begin{cases} -d_{B(i)}/d_{B(p)} & i \neq p \\ -1/d_{B(p)} & i = p \end{cases}.$$

Condicions d'optimalitat: costos reduïts.

- Considerem els tres possibles canvis de base vistos a l'exemple

$$z^1 = 15 \begin{cases} z^2 = 15 = z^1 \\ z^5 = 20 > z^1 \\ z^6 = 0 < z^1 \end{cases} \quad \begin{array}{l} \text{no millora} \\ \text{empitjora} \\ \text{millora} \end{array}$$

$$r_2 = c_2 - c'_B B^{-1} A_2 = 3 - [0 \ 1] \begin{bmatrix} 3 \\ 3 \end{bmatrix} = 0$$

$$r_3 = c_3 - c'_B B^{-1} A_3 = 9 - [0 \ 1] \begin{bmatrix} 3 \\ 6 \end{bmatrix} = 3 > 0$$

$$r_5 = c_5 - c'_B B^{-1} A_5 = 0 - [0 \ 1] \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = -1 < 0$$

- Donats B i q es pot saber si $c'y < c'x$? Expressem $c'y$ en funció de $c'x$

$$c'y = c'(x + \theta^* d) = c'x + \theta^* c'd = c'x + \theta^* [c'_B \ c'_N] \begin{bmatrix} d_B \\ d_N \end{bmatrix} =$$

$$= c'x + \theta^* \left(\underbrace{c'_B d_B}_{d_B = -B^{-1}A_q} + \underbrace{c'_N d_N}_{c_q} \right) = c'x + \theta^* \underbrace{(c_q - c'_B B^{-1} A_q)}_{r_q} = c'x + \theta^* r_q$$

- $c'y = c'x + \theta^* r_q$ amb $r_q \stackrel{\text{def}}{=} c_q - c'_B B^{-1} A_q$ **costos reduïts de la VNB q**

Condicions d'optimalitat: DB de descens

Def. direcció de descens:

La direcció $d \in \mathbb{R}^n$ és de descens sobre $x \in \mathbb{R}^n$ per a la funció $c'x$ si

$$c'(x + \theta d) < c'x, \quad \theta > 0$$

- Si d és DBF, la condició de descens i el signe dels costos reduïts estan directament relacionats:

Proposició 6: propietats direccions de descens.

- d és de descens sobre $x \Leftrightarrow c'd < 0$.
- $x \in P_e$ òptim $(PL)_e \Leftrightarrow$ sobre x no existeix cap direcció factible de descens.
- Si d és DB sobre x SBF associada a $q \in \mathcal{N}$ llavors $r_q = c'd$.
- La DB d assoc. a $q \in \mathcal{N}$ és de descens $\Leftrightarrow r_q < 0$.

Demo: immediata.

- Obviament, x **SBF** serà òptima sii no existeix cap direcció factible de **descens**. Al següent teorema veurem com aquesta condició es pot establir analitzant només el signe dels costos reduïts.
- **Exercici 26.**

Condicions d'optimalitat de SBF

Teorema 5 (Ta. 3.1 B&T): condicions d'optimalitat de SBF P_e qualsevol.

“Sigui P_e no buit de rang complet, x SBF de P_e i sigui el vector de costos reduïts associat a x , $r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N$. Llavors:

a) Si $r \geq [0] \Rightarrow x$ és SBF òptima.

b) Si x és SBF òptima i no degenerada $\Rightarrow r \geq [0]$.”

Demo.: pissarra

- Comentari:** Una SBF degenerada, pot ser òptima però tenir alguna DB no factible ($\theta^* = 0$) de descens ($r_q < 0$) (Ex.: $\min \left\{ -x_2 \mid \begin{matrix} x_1 + x_2 \leq 1 \\ x_2 \geq 1 \end{matrix}, x \geq 0 \right\}, B = \{2,3\}$).

Corol·lari 5.1: condicions d'optimalitat de SBF P_e no degenerat.

*“Sigui P_e no buit en forma estàndard **no degenerat**, x SBF de P_e i sigui el vector de costos reduïts associat a x , $r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N$. Llavors*

x és SBF òptima $\Leftrightarrow r \geq [0]$.”

Identificació de problemes (PL) il·limitats

- Si $d \geq 0$ DB associada a la VNB x_q llavors per a tot $\theta > 0$:

$$y = x + \theta d \geq 0 \Rightarrow \boxed{y \in P_e \quad \forall \theta > 0}.$$

- **Conseqüències:**

- i. La longitud de pas θ^* no està definida:

$$\theta^* = \max\{\theta > 0 \mid x + \theta d \geq 0\} = \min_{\{i \in \emptyset\}} \{-x_{B(i)}/d_{B(i)}\} = "+\infty" (\nexists \theta^*)$$

- ii. Al llarg de la semirecta $x + \theta d, \theta > 0$ (aresta del políedre) no existeix cap SBF.

- iii. **Si $r_q < 0$, $z = c'x$ decreix sense límit al llarg de d ((PL) il·limitat):**

$$z(x + \theta d) = z(\theta) = c'(x + \theta d) = \overbrace{c'x}^{cte} + \overbrace{\theta r_q}^{<0} \xrightarrow{\theta \rightarrow +\infty} -\infty$$

L'algorisme del símplex primal (ASP)

1. Inicialització: sigui $(PL)_e \min\{c'x \mid x \in P_e\}$, P_e políedre estàndard de rang complet no buit no degenerat i la SBF inicial representada per $\mathcal{B}$, $\mathcal{N}$, x_B i z

2. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB entrant q :

2.1 Es calculen els costos reduïts $r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N$

2.2. Si $r' \geq [0]$ llavors la SBF actual és òptima: **STOP**.

Altrament, es selecciona una VNB q amb $r_q < 0$ (VNB entrant).

3. Càlcul de la DB de descens. :

3.1. Es calcula $d_B = -B^{-1}A_q$ (DB de descens associada a x_q)

3.2. Si $d_B \geq [0] \Rightarrow$ DB de descens il·limitat: (PL) il·limitat: **STOP**

4. Càlcul de la passa màxima θ^* i selecció de la VB sortint $B(p)$:

4.1. Càlcul de la passa màxima al llarg de d_B : $\theta^* = \min_{\{i=1,\dots,m \mid d_{B(i)} < 0\}} \{-x_{B(i)}/d_{B(i)}\}$

4.2. VB de sortida: $B(p)$ t.q. $\theta^* = -x_{B(p)}/d_{B(p)}$

5. Actualitzacions i canvi de base :

5.1. Actualització de les VB i f.o.: $x_B := x_B + \theta^* d_B$, $x_q := \theta^*$; $z := z + \theta^* r_q$

5.2. S'actualitzen $\mathcal{B} := \mathcal{B} \setminus \{B(p)\} \cup \{q\}$, $\mathcal{N} := \mathcal{N} \setminus \{q\} \cup \{B(p)\}$

6. Anada a 2.

Exercici 27

Exemple algorisme del simplex (1/3)

- Exercici 28** Trobeu la solució òptima del següent problema (PL) aplicant l'algorisme del símplex, prenent com a SBF. inicial l'associada al punt extrem $x' = [0,6]$.

$$(PL) \begin{cases} \min z = & x_1 & +x_2 & & & \\ \text{s.a.:} & 2x_1 & +x_2 & +x_3 & & = 8 \\ & & x_2 & & +x_4 & = 6 \\ & x_1, & x_2, & x_3, & x_4 & \geq 0 \end{cases}$$

1. Inicialització : $x = \begin{bmatrix} 0 \\ 6 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} \rightarrow$

$$\rightarrow \begin{cases} B = \{3,2\}, B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, B^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, x_B = B^{-1}b = \begin{bmatrix} 2 \\ 6 \end{bmatrix}, c_B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, z = c'_B x_B = 6 \\ \mathcal{N} = \{1,4\}, A_N = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, c_N = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \end{cases}$$

L'algorisme del simplex primal: exemple (2/3)

- **1a iteració:** $B = \{3,2\}, \mathcal{N} = \{1,4\}$

2. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB d'entrada q :

$$r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N = [1 \quad 0] - [0 \quad 1] \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = [1 \quad -1] \not\geq 0 \Rightarrow \boxed{q = 4, x_4 \text{ VNB entrant}}$$

3. DBF de descens:

$$d_B = -B^{-1} A_4 = - \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} \not\geq 0$$

4. Passa màxima θ^* i VB de sortida p :

$$\theta^* = \min_{\{i=2\}} \left\{ \frac{-x_{B(i)}}{d_{B(i)}} \right\} = 6 \Rightarrow \boxed{p = 2, x_{B(2)} \text{ VB sortint.}}$$

5. Actualitzacions i canvi de base : $q = 4 \leftrightarrow B(p) = 2$

$$x_B = \begin{bmatrix} x_3 \\ x_2 \end{bmatrix} := x_B + \theta^* d_B = \begin{bmatrix} 2 \\ 6 \end{bmatrix} + 6 \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 \\ 0 \end{bmatrix}, x_4 := \theta^* = 6 ; z := z + \theta^* r_q = 6 + 6 \times (-1) = 0$$

$$\mathcal{B} := \{3,4\}, B = B^{-1} := \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, x_B = \begin{bmatrix} x_{B(1)} \\ x_{B(2)} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 \\ 6 \end{bmatrix}, c_B = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathcal{N} := \{1,2\}, A_N := \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, c_N := \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

L'algorisme del simplex primal: exemple (3/3)

- **2a iteració:** $\mathcal{B} = \{3,4\}, \mathcal{N} = \{1,2\}$

2. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB d'entrada q :

$$r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N = [1 \quad 1] - [0 \quad 0] \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = [1 \quad 1] \geq 0 \rightarrow \text{òptim}$$

Solució òptima: $\mathcal{B}^* = \{3,4\}, \mathcal{N}^* = \{1,2\}, x_B^* = [8, 6]', z^* = 0$

Implementació computacional del mètode del símplex: Funció `simplexP_iter.m` (MATLAB)

```
function [vb, vn, xb, z, iout] = simplexP_iter(c, A, b, vb, vn, xb, z)
.
.
.
if( min(r) >= 0)    iout = 1; return; end    % SBF òptima.
.
.
.
if ( min(db) >=0 ) iout = 2; return; end    % Problema il·limitat.
.
.
.
if ( theta == 0)    iout = 3; return; end    % SBF degenerada.
```


Implementació computacional del mètode del símplex:

Funció simplexP.m

```
%  
% Dades del problema  
%  
c=[-350, -300, 0, 0, 0]' % Costos  
A = [ 1, 1, 1, 0, 0; % Matriu de coeficients  
      9, 6, 0, 1, 0;  
      12, 16, 0, 0, 1]  
b= [ 200, 1566, 2880]' % Vector de termes independents  
%  
vb=[3,4,5] % Conjunt inicial de VB  
vn=[1,2] % Conjunt inicial de VNB  
xb = A(:,vb)^(-1)*b; % Valor inicial de les variables bàsiques  
z = c(vb)'*xb; % Valor inicial de la funció objectiu  
%  
iout=0;  
niter = 0  
while (iout == 0)  
    niter = niter + 1;  
    [vb, vn, xb, z, iout] = simplexP_iter( c, A, b, vb, vn, xb, z)  
end
```

```
vb = 3 4 5  
vn = 1 2  
xb =  
    200  
   1566  
   2880  
z = 0
```

```
Iteració: 1  
vb = 3 1 5  
vn = 4 2  
xb =  
    26  
   174  
   792  
z = -60900  
iout = 0
```

```
Iteració: 2  
vb = 2 1 5  
vn = 4 3  
xb =  
   78.0000  
  122.0000  
  168.0000  
z = -66100  
iout = 0
```

```
Iteració: 3  
vb = 2 1 5  
vn = 4 3  
xb =  
   78.0000  
  122.0000  
  168.0000  
z = -66100  
iout = 1
```

Convergència de l'ASP

Teorema 6: convergència de l'ASP, cas P_e no degenerat.

*Sigui $(PL)_e \min\{c'x | x \in P_e\}$, P_e no buit, rang complet, **no degenerat**.
Llavors:*

- a) l'ASP finalitza en un nombre finit d'iteracions.*
- b) l'ASP finalitza en un dels següents estats:*
  - i. o bé proporciona una solució bàsica factible òptima*
  - ii. o bé identifica una SBF associada a una direcció d bàsica factible de descens il·limitat (problema il·limitat).*

Demo : immediata a partir de l'algorisme (Ta. 3.3 B&T)

- **Com pot afectar la degeneració a la convergència de algorisme del símplex?**

Degeneració: conseqüències.

Proposició 7: conseqüències de la degeneració.

Sigui $(P)_e$ amb poliedre P_e no buit, de rang complet.

- Si P_e és no degenerat llavors:
  - i. Tota direcció bàsica factible és direcció factible (Prop. 5).
  - ii. x SBF és òptima $\Leftrightarrow r \geq [0]$ (Corol·lari 4.1).
  - iii. L'algorisme del símplex primal convergeix en un nombre finit d'iteracions (Teorema 6).
- Si P_e és degenerat llavors:
  - iv. La DB pot ser infactible: si $x_{B(i)} = 0$ i $d_{B(i)} < 0$ llavors $\nexists \theta^*$ (" $\theta^* = 0$ ") $\Rightarrow$ la DBF és infactible $\therefore$ l'ASP no canvia de punt extrem.
  - v. Si x SBF és òptima i degenerada $\nRightarrow r \geq 0$: poden existir DB infactibles (" $\theta^* = 0$ ") de descens ($r_q < 0$) $\therefore$ l'ASP pot no identificar x^* .
  - vi. L'ASP pot no finalitzar en un nombre finit d'iteracions (**CICLAT**).

Anàlisi factibilitat d DBF $(PL)_e$ general

Sigui $(PL)_e$,
 B SBF amb
 d DB

B no degenerada $\Rightarrow d$ **factible.**

B degenerada

$d \geq 0 \Rightarrow d$ **factible.**

$d \not\geq 0$

$\theta^* > 0 \Rightarrow d$ **factible.**

$\theta^* = 0 \Rightarrow d$ **infactible.**

Degeneració: ciclat de l'ASP.

- Exemple de ciclat de l'algorisme del simplex amb degeneració:

$$(PL)_e \begin{cases} \min_{x \in \mathbb{R}^7} & \left[-\frac{3}{4}, 20, -\frac{1}{2}, 6, 0, 0, 0 \right] x \\ \text{s. a.:} & \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & -8 & -1 & 9 & 1 & & \\ \frac{1}{2} & -12 & -\frac{1}{2} & 3 & & 1 & \\ & & 1 & & & & 1 \end{bmatrix} x = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \\ & x \geq 0 \end{cases}$$

- Aplicació de l'ASP amb selecció del cost reduït més negatiu:

It.	$\mathcal{B}$	x'_B	$\mathcal{N}$	r'_N	q	d'_B	$B(p)$
1	5 6 7	0 0 1	1 2 3 4	-0.75 20.0 -0.50 6.0	1	-0.25 -0.5000 0.0	5
2	1 6 7	0 0 1	5 2 3 4	3.00 -4.0 -3.50 33.0	2	32.00 -4.0000 0.0	6
3	1 2 7	0 0 1	5 6 3 4	1.00 1.0 -2.00 18.0	3	-8.00 -0.3750 -1.0	1
4	3 2 7	0 0 1	5 6 1 4	-2.00 3.0 0.25 -3.0	4	10.50 -0.1875 -10.5	2
5	3 4 7	0 0 1	5 6 1 2	-1.00 1.0 -0.50 16.0	5	-2.00 -0.3333 2.0	3
6	5 4 7	0 0 1	3 6 1 2	0.50 -2.0 -1.75 44.0	6	3.00 -0.3333 0.0	4
7	5 6 7	0 0 1	3 4 1 2	-0.50 6.0 -0.75 20.0	1	-0.25 -0.5000 0.0	5

- A partir de la iteració 7 es repeteixen les iteracions: **CICLAT!!**

Degeneració: regla de Bland.

Def. Regla de Bland (selecció del pivot de subíndex menor):

1. *Seleccionar com a VNB d'entrada la corresponent a l'índex menor de les que tinguin cost reduït negatiu.*
2. *Si en la selecció de la variable de sortida de la base es produeix un empat, seleccionar la VB amb índex menor.*

- **Exemple:** aplicant la regla de Bland a l'exemple anterior obtindríem:

It.	$\mathcal{B}$	x'_B	$\mathcal{N}$	r'_N	q	d'_B	$B(p)$
5	3 4 7	0.0 0.0 1.0	5 6 1 2	-1.0 1.0 -0.50 16.0	1	2.5 0.25 -2.5	7
7	3 4 1	1.0 0.1 0.4	5 6 7 2	-1.4 2.2 0.20 4.8	5	0.0 -0.13 0.8	4
8	3 5 1	1.0 0.75 1.0	4 6 7 2	10.5 1.5 1.25 2.0			

Teorema 7: convergència de l'ASP, cas P_e degenerat.

Si l'ASP s'aplica amb la regla de Bland mai es produeix ciclat i finalitza en un nombre finit d'iteracions.

Demo: complexa i força tècnica. L'ometrem.

Corol·lari 7.1 :

Tot $(PL)_e$ amb P_e degenerat i solució òptima té alguna SBF amb $r_N \geq 0$.

Càlcul d'una SBF inicial: Fase I del símplex (1/6)

Def. Problema de Fase I :

Sigui el problema de PL en forma estàndard $(PL)_e \min\{c'x | Ax = b, x \geq 0\}$ amb $b \geq [0]$. El problema de Fase I associat a $(PL)_e$ és el problema de PL:

$$(PL)_I \left\{ \begin{array}{l} \min z_I = \sum_{i=n+1}^{n+m} x_i \\ \text{s.a:} \quad Ax + I \begin{bmatrix} x_{n+1} \\ \vdots \\ x_{n+m} \end{bmatrix} = b \\ x_1, \dots, x_{n+m} \geq 0 \end{array} \right.$$

• Exemple:

$$(PL)_e \left\{ \begin{array}{l} \min z = -x_1 \\ \text{s.a.:} \quad x_1 + x_2 + x_3 = 4 \\ 2x_1 - x_2 = 2 \\ x_1, x_2, x_3 \geq 0 \end{array} \right., (PL)_I \left\{ \begin{array}{l} \min z_I = x_4 + x_5 \\ \text{s.a.:} \quad x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 4 \\ 2x_1 - x_2 + x_5 = 2 \\ x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 \geq 0 \end{array} \right.$$

Càlcul d'una SBF inicial: Fase I del símplex (2/6)

Def. Fase I del símplex: resolució del problema $(PL)_I$ amb l'algorisme del símplex a partir de la SB inicial $\mathcal{B}_I := \{n + 1, \dots, n + m\}$.

Proposició 8 : La SB inicial de la fase I del símplex és una SBF de $(PL)_I$.

- La Prop. 8 implica que sempre podrem aplicar l'ASP al problema $(PL)_I$. Llavors:

Proposició 9:

En finalitzar la fase I del símplex:

- Si $z_I^* > 0$ llavors $(PL)_e$ és infactible.*
- Si $z_I^* = 0$ llavors $(PL)_e$ és factible. A més:*
  - Si $\mathcal{B}_I^* \subset \{1, 2, \dots, n\}$ llavors $\mathcal{B}_I^*$ és una SBF de $(PL)_e$.*
  - Si $\mathcal{B}_I^* \not\subset \{1, 2, \dots, n\}$ llavors $\mathcal{B}_I^*$ és una SBF degenerada de $(PL)_I$ a partir de la qual es pot obtenir una SBF de $(P)_e$ substituint les VB x_i amb $i > n$ per VNB x_q amb $q \leq n$ (Demo: exercici 46).*

Càlcul d'una SBF inicial: Fase I del símplex (3/6)

- Trobeu la solució òptima del següent problema (PL) aplicant l'algorisme del símplex primal de les dues fases amb forma en producte de la inversa:

$$(PL) \begin{cases} \min z = & -x_1 \\ \text{s.a.:} & x_1 + x_2 \leq 4 \\ & 2x_1 - x_2 = 2 \\ & x_1, x_2 \geq 0 \end{cases} \rightarrow (PL)_e \begin{cases} \min z = & -x_1 \\ \text{s.a.:} & x_1 + x_2 + x_3 = 4 \\ & 2x_1 - x_2 = 2 \\ & x_1, x_2, x_3 \geq 0 \end{cases}$$
$$\rightarrow (PL)_I \begin{cases} \min z_I = & x_4 + x_5 \\ \text{s.a.:} & x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 4 \\ & 2x_1 - x_2 + x_5 = 2 \\ & x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 \geq 0 \end{cases}$$

- Càlculs previs Fase I:

$$\mathcal{B} = \{4,5\}, B = I, B^{-1} = I, x_B = \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \end{bmatrix}, c_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, z_I = 6$$

$$\mathcal{N} = \{1,2,3\}, A_N = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix}, c_N = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Càlcul d'una SBF inicial: Fase I del símplex (4/6)

- **1a iteració Fase I:** $\mathcal{B} = \{4,5\}, \mathcal{N} = \{1,2,3\}$

1. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB d'entrada q :

$$r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N = [0 \quad 0 \quad 0] - [1 \quad 1] I \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix} = [-3 \quad 0 \quad -1] \not\geq 0 \Rightarrow q = 1$$

2. Identificació de problema il·limitat : $d_B = -B^{-1} A_1 = -I \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} \not\geq [0]$

3. Selecció de la VB de sortida p :

$$\theta^* = \min_{i=1,2} \{-x_{B(i)}/d_{B(i)}\} = \min \left\{ \frac{4}{1}, \frac{2}{2} \right\} = 1 \Rightarrow p = 2, x_{B(2)} = x_5 \text{ VB sortint}$$

4. Actualitzacions i canvi de base :

$$x_B = \begin{bmatrix} x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} := x_B + \theta^* d_B = \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \end{bmatrix} + 1 \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix}, x_1 := \theta^* = 1 ; z_I := z_I + \theta^* r_{N_1} = 6 + 1 \times (-3) = 3$$

$$B^{-1} := \begin{bmatrix} 1 & -1/2 \\ 0 & 1/2 \end{bmatrix}, x_B = \begin{bmatrix} x_{B_1} \\ x_{B_2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_4 \\ x_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}, c_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathcal{N} := \{2,3,5\}, A_N := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}, c_N := [0 \quad 0 \quad 1]'$$

Càlcul d'una SBF inicial: Fase I del símplex (5/6)

- **2a iteració Fase I:** $\mathcal{B} = \{4,1\}, \mathcal{N} = \{2,3,5\}$

1. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB d'entrada q :

$$r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N = [0 \quad 0 \quad 1] - [1 \quad 0] \begin{bmatrix} 1 & -1/2 \\ 0 & 1/2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3/2 & -1 & 3/2 \end{bmatrix} \not\geq 0 \\ \Rightarrow q = 1$$

2. Identificació de problema il·limitat : $d_B = -B^{-1}A_2 = -\begin{bmatrix} 1 & -1/2 \\ 0 & 1/2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3/2 \\ 1/2 \end{bmatrix} \not\geq [0]$

3. Selecció de la VB de sortida p :

$$\theta^* = \min_{i=1} \{-x_{B(i)}/d_{B(i)}\} = \min \{3/3/2\} = 2 \Rightarrow p = 1, x_{B(1)} = x_4 \text{ VB sortint}$$

4. Actualitzacions i canvi de base :

$$x_B = \begin{bmatrix} x_4 \\ x_1 \end{bmatrix} := x_B + \theta^* d_B = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix} + 2 \begin{bmatrix} -3/2 \\ 1/2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \end{bmatrix}, x_2 := \theta^* = 2 ; z_I := z_I + \theta^* r_{N_1} = 0$$

$$\mathcal{B} := \{2,1\}, B^{-1} = \begin{bmatrix} 2/3 & -1/3 \\ 1/3 & 1/3 \end{bmatrix}, x_B = \begin{bmatrix} x_{B_1} \\ x_{B_2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_4 \\ x_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}, c_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

$$\mathcal{N} := \{3,4,5\}, A_N := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, c_N := [0 \quad 1 \quad 1]'$$

Càlcul d'una SBF inicial: Fase I del símplex (6/6)

- **3a iteració Fase I:** $\mathcal{B} = \{2,1\}, \mathcal{N} = \{3,4,5\}$

1. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB d'entrada q :

$$r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N = [0 \quad 1 \quad 1] - [0 \quad 0] \begin{bmatrix} 2/3 & -1/3 \\ 1/3 & 1/3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = [0 \quad 1 \quad 1] \geq 0 \Rightarrow \textbf{ÒPTIM}$$

- **1a iteració Fase II:** $\mathcal{B} = \{2,1\}, c_B := \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix}, \mathcal{N} = \{3\}, c_N := [0], N = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, z := -2$

1. Identificació de SBF òptima i selecció de la VNB d'entrada q :

$$r' = c'_N - c'_B B^{-1} A_N = [0] - [0 \quad -1] \begin{bmatrix} 2/3 & -1/3 \\ 1/3 & 1/3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = [1/3] \geq 0 \Rightarrow \textbf{ÒPTIM}$$

Complexitat algorísmica del símplex (1/8)

- **Cost computacional del simplex:**

$$\text{Cost computacional} = \frac{\text{nre. operacions}}{\text{iteració}} \times \text{nre. iteracions}$$

- **Nre. operacions/iteració:** assumint que l'aplicació del ASP comença amb la primera SBF de la Fase I amb $B_I^{-1} = I$, llavors:

- a. $\lambda' = c'_B B^{-1} \rightarrow O(m^2)$ ops.

- b. $r' = c'_N - \lambda' A_N \rightarrow O(mn)$ ops.

- c. $d_B = -B^{-1} A_q \rightarrow O(m^2)$ ops.

- d. Actualització de $B^{-1} := H \cdot B^{-1} \rightarrow O(m^2)$ ops.

Llavors: nre. operacions/iteració = $O(m^2 + mn)$: polinòmic

Complexitat algorísmica del símplex (2/8)

- **Nombre d'iteracions del simplex: polinòmic?**

- Existeix un criteri de selecció de x_q tal que nre. iteracions $\leq$ polinomi en n i m ?
- **En la pràctica** : s'observa que nre. iteracions $= O(m) \approx 3m$ (o $O(m \log n)$)
- **En teoria**: es poden trobar exemples on el nombre d'iteracions és exponencial:

Problema de Klee-Minty (1972)

$$(P_{K-M}) \begin{cases} \min & -x_n \\ \text{s.t.:} & \epsilon \leq x_1 \leq 1 \\ & \epsilon x_{i-1} \leq x_i \leq 1 - \epsilon x_{i-1} \quad i = 2, \dots, n \end{cases}$$

amb $\epsilon \in (0, \frac{1}{2})$. Es pot demostrar que (Ta. 3,5 B&T):

- i. El poliedre associat a (P_{K-M}) (**cub de Klee-Minty**) té 2^n vèrtexs (punts extrems).
- ii. El símplex **pot** necessitar $2^n - 1$ iteracions (**worst case analysis**)

Complexitat algorísmica del símplex (3/8)

- Problema de Klee-Minty per a $n = 3$: (P_{K-M})

$$\left\{ \begin{array}{ll} \min & -x_3 \\ \text{s.t.:} & \epsilon \leq x_1 \leq 1 \\ & \epsilon x_1 \leq x_2 \leq 1 - \epsilon x_1 \\ & \epsilon x_2 \leq x_3 \leq 1 - \epsilon x_2 \end{array} \right.$$

$$(P_{K-M}) \left\{ \begin{array}{ll} \min & -x_3 \\ \text{s. a.:} & \end{array} \right. \left[\begin{array}{cccccccccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \epsilon & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \epsilon & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & \epsilon & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & \epsilon & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \\ x_7 \\ x_8 \\ x_9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -\epsilon \\ 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Complexitat algorísmica del símplex (4/8)

- Problema de Klee-Minty per a $n = 3$ i $\epsilon = 1/4$: (P_{K-M})

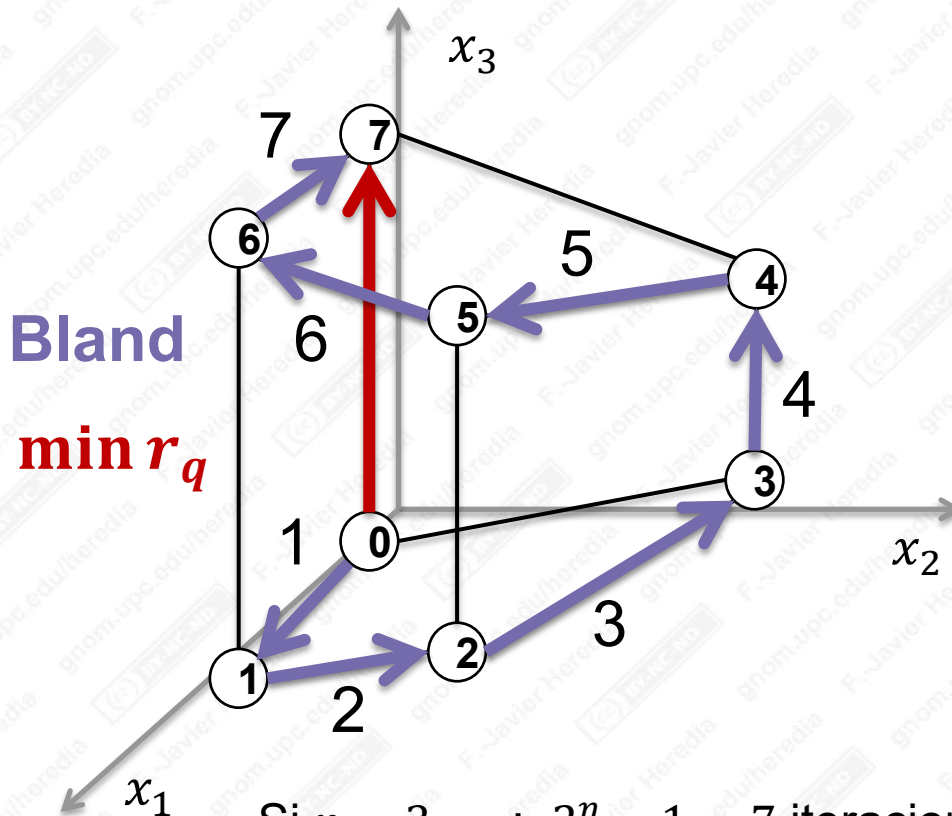
$$\left\{ \begin{array}{ll} \min & -x_3 \\ \text{s.t.:} & \frac{1}{4} \leq x_1 \leq 1 \\ & \frac{1}{4}x_1 \leq x_2 \leq 1 - \frac{1}{4}x_1 \\ & \frac{1}{4}x_2 \leq x_3 \leq 1 - \frac{1}{4}x_2 \end{array} \right.$$

(P_{K-M}) $n = 3$ $\epsilon = 1/4$	It.	$\mathcal{B}$	$\mathcal{N}$	x_B					
Símplex reg. Bland	0	1 2 3 4 6 8	5 7 9	0.2500	0.0625	0.0156	0.7500	0.8750	0.9688
	1	1 2 3 5 6 8	4 7 9	1.0000	0.2500	0.0625	0.7500	0.5000	0.8750
	2	1 2 3 5 7 8	4 6 9	1.0000	0.7500	0.1875	0.7500	0.5000	0.6250
	3	1 2 3 4 7 8	5 6 9	0.2500	0.9375	0.2344	0.7500	0.8750	0.5312
	4	1 2 3 4 7 9	5 6 8	0.2500	0.9375	0.7656	0.7500	0.8750	0.5312
	5	1 2 3 5 7 9	4 6 8	1.0000	0.7500	0.8125	0.7500	0.5000	0.6250
	6	1 2 3 5 6 9	4 7 8	1.0000	0.2500	0.9375	0.7500	0.5000	0.8750
	7	1 2 3 4 6 9	5 7 8	0.2500	0.0625	0.9844	0.7500	0.8750	0.9688
Símplex $r_q = \min r$	0	1 2 3 4 6 8	5 7 9	0.2500	0.0625	0.0156	0.7500	0.8750	0.9688
	1	1 2 3 4 6 9	5 7 8	0.2500	0.0625	0.9844	0.7500	0.8750	0.9688

Complexitat algorísmica del símplex (5/8)

- Problema de Klee-Minty per a $n = 3$ i $\epsilon = 1/4$: (P_{K-M})

$$\left\{ \begin{array}{ll} \min & -x_3 \\ \text{s.t.:} & \frac{1}{4} \leq x_1 \leq 1 \\ & \frac{1}{4}x_1 \leq x_2 \leq 1 - \frac{1}{4}x_1 \\ & \frac{1}{4}x_2 \leq x_3 \leq 1 - \frac{1}{4}x_2 \end{array} \right.$$

vèrtexs	x_1	x_2	x_3
0	1/4	1/16	1/64
1	1	1/4	1/16
2	1	3/4	3/16
3	1/4	15/16	15/64
4	1/4	15/16	49/64
5	1	3/4	13/16
6	1	1/4	15/16
7	1/4	1/16	63/64

Si $n = 3$: $2^n - 1 = 7$ iteracions (símplex amb regla de Bland)

Si $n = 300$: $2^{300} - 1 \approx 10^{90}$ iteracions $\geq$ nre. àtoms a l'univers

Complexitat algorísmica del símplex (6/8)

- El problema de Klee-Minty mostra el nre. d'iter. de l'ASP serà polinòmic o no depenent del **criteris de pivotació (i.e: criteris de selecció de q i p)**.
- Es coneixen exemples similars al problema de Klee-Minty que necessiten un nombre exponencial d'iteracions per a la major part de criteris de pivotació.
- La qüestió doncs és: **pot existir algun criteri de pivotació que assegurí un nre. màxim d'iteracions polinòmic per a tot problema (PL)?** La resposta a aquesta pregunta depèn de l'estudi del **diàmetre de políedres $D(P)$** .

Def.: $d(x, y)$, distància entre dos punts extrems x i y d'un políedre P :

Mínim nombre de punts extrems adjacents ("salts") entre x i y més u .

- Suposem ara un problema (PL) amb regió factible P , solució única x^* i que apliquem l'ASP a partir de la SBF x^0 . Llavors, podem assegurar que **l'ASP farà, com a mínim, $d(x^0, x^*)$ iteracions**, independentment del criteri de pivotació triat.

Def.: $D(P)$, diàmetre d'un políedre P :

Màxima distància $d(x, y)$ per a tot parell de punts extrems x, y de P .

- Per a tot políedre P , triant el vector de costos apropiat c , sempre existirà un problema (PL) $\min_{x \in \mathbb{R}^n} \{c'x | x \in P\}$ tal que $d(x^0, x^*) = D(P)$ i, llavors: **nre iter. ASP $\stackrel{\text{def}}{=} k_{ASP} \geq D(P)$**

Complexitat algorísmica del símplex (7/8)

Def.: $\Delta(n, l)$, màxim diàmetre poliedres $P_{n,l}$:

Considerem tots els políedres de mida n, l , $P_{n,l} = \{x \in \mathbb{R}^n \mid a'_j x \geq 0, j = 1, \dots, l\}$. Llavors:

$$\Delta(n, l) = \max_{P_{n,l}} \{D(P_{n,l})\}$$

- $\Delta(n, l)$ és una fita inferior del nre. d'iteración del l'ASP, k_{ASP} :

$$k_{ASP} \geq \Delta(n, l) \rightarrow \begin{cases} \Delta(n, l) \text{ no polinòmic} & \Rightarrow \text{ASP no polinòmic} \\ \Delta(n, l) \text{ polinòmic} & \nRightarrow \text{ASP polinòmic} \end{cases}$$

- **Conjectura de Hirsch (1956) :** $\Delta(n, l) \leq l - n$ ..... **FALSA!!!**

- **Klee & Walkup (1967)**, contraexemple amb $P_{4,8}$ no afitat:

$$D(P_{4,8}) = 5 > l - n = 4$$

- **Santos (2010)**, contraexemple amb $P_{43,86}$ fitat (publicat a la premsa!!!):

$$D(P_{43,86}) \geq 44 > l - n = 43$$

- **Kalai & Kleitman (1992):** $\Delta(n, l) \leq (2n)^{\log_2 l}$:

- El diàmetre màxim no és exponencial, però podria no ser polinòmic.

- Situació actual..... **cap conclusió sobre si l'ASP és polinòmic!!!**

Complexitat algorísmica del símplex (8/8)

- **Recapitulant: el nre. d'iteracions del símplex és polinòmic en n i m ? No se sap.** Qüestió fonamental de la matemàtica moderna. Estat actual:

1. **En teoria:** podem prendre la fita de Kalai-Kleitman $\Delta(n, l) \leq (2n)^{\log_2 l}$ com a estimació de k_{ASP} :

$$k_{ASP} \approx (2n)^{\log_2 l}$$

2. **En la pràctica:** s'observa $k_{ASP} \approx O(m) \approx 3m$

- **Temps d'execució:** problema de (PL) amb $n = 100, m = 50 \rightarrow l = n + 2m = 200$

- **Summit (IBM)** (<http://www.top500.org/>): $\sim 200 \times 10^{15}$ ops./seg. (200 petaflops).

- **Temps execució teòric:**

$$50^2 \frac{\text{oper.}}{\text{iter}} \times \frac{k_{ASP} \approx 3.8 \times 10^{17}}{(2 \cdot 100)^{\log_2 200} \text{ iter}} \times \frac{1}{200 \times 10^{15}} \frac{\text{seg.}}{\text{oper.}} \approx 4849s \approx 1h20m$$

- **Temps execució observat:** $50^2 \frac{\text{oper.}}{\text{iter}} \times \frac{k_{ASP}}{150 \text{ iter}} \times \frac{1}{200 \times 10^{15}} \frac{\text{seg.}}{\text{oper.}} \approx 10^{-12}s$